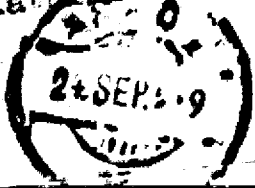

ROMANIA

On. Biblioteca Palatului Cultural
Arad.
Jud. Arad.

2 Lei

Redacția și administrația:
Timișoara I.
Str. Longvici No. 2

Telefon:
Redacția și administrația 12-68
Tipografia 14-69

Ziarul de afirmare românească al Tinutului Timiș — Apare sub egida Astei Bănățene

Șefredactor:
ROMULUS P. ROȘU

Abonamente: Anual 500 lei, pe 6 luni 300 lei. Pentru
țărani, preoți și învățători 300 lei.
Pentru întreprinderi 2000 lei.

Director administrativ:
Dr. NICOLAE ILIEȘIU

La Curtea de Argeș

Armand Călinescu coboară azi în mormânt

Lacrimile și durerea întregului popor îl însoțesc pe ultimul său drum

Ultimul salut al Capitalii îndurerate

Azi e coborât în mormânt la Curtea de Argeș, trupul neînsușit al lui Armand Călinescu, fostul ministru președinte al guvernului român, ucla în împrejurări care au îndurerat țara întreagă.

Nu vom mai încerca să vestejim fapta mizească a câtorva înși cari trecând peste considerațiunile de neam și patrie, au ucis, în momentele cele mai critice pentru țară, numai pentru a-și satisface o bestială dorință de sânge. Dreptatea immanentă nu a întârziat pentru acești criminali, deoarece ei și-au luat bine meritata pedeapsă.

Curvine-se să plecăm smeriți frunțile într-o ploasă reculegere sufletească în clipa când cel mai brav fiu al țării ne părăsește pentru totdeauna, lăsându-ne cel mai prețios testament pe care ni l-a dăruit vre-odată un bărbat politic: iubiri-vă țara, și neamul! Faceți-vă datoria chiar cu riscul vieții voastre.

Sunt cele mai frumoase indemnuri pe cari flustrul dispărut le-a plătit cu sângele său, pentru ca din faptele lui mari, să răsară pilde de bărbăție și devotament pentru generațiile ce se ridică.

O țară întreagă îl deplânge azi, și cu cât crește veșnicia între el și noi, simțim durerea ce ne cuprinde inimile, iar în ceasul despărțirii, pătrunși de fărul nimeniciei noastre, pe drumul neantului îl însoțim cu un creștinesc și românesc: odihnească în pace.

„Dacia”

București, 24. (S. I. R.) — Eri, la Atheneul Român, capitala a adus salutul ei îndurerat la catafalcul fostului președinte Armand Călinescu. Mulțimea încolontată în jurul Atheneului, a stat la rând până de miezul nopții, spre a aduce ultimul salut mult Regretatului prim ministru Armand Călinescu. În cursul după amiezii au făcut de gardă ofițerii superiori din Vânătorii de Munte, apoi Gărzile Naționale și funcționarii ministerului de Interne.

Un preot a stat tot timpul de veghe înălțând rugăciuni. M. S. Regele a trimis o minunată jerbă de gladiole.

Afară de membrii guvernului, au mai trimis coroane: Banca Națională, Soc. Radio, Bursa, etc. O coroană cu o panglică cu inscripție impresionantă: elevii clasei a 7-a a lic. Gh. Lazăr, toți camarazi ai lui Barbu Călinescu, fiul regretatului om de stat. Pelerinajul ar mai fi urmat chiar și în cursul nopții, însă

porțile au fost închise, urmând ca cetățenii să vină dis dimineață. Lângă catafalcul au rămas gărzile de onoare și preotul.

D. dr. N. Minovici a luat eri masca fostului prim ministru Armand Călinescu.

La domiciliul fostului prim ministru s'au prezentat, semnând în registru frunțașii vieții noastre publice, d-nii: general Daslevici, șeful Casei Militare a M. S. Regelui, consilierii regali: AL. Vaidavoevod, Gh. Tătărescu, gen. Artur Văitoianu, mareșal Presan, membrii guvernului, membrii corpului diplomatic, înalți demnitari, etc.

Telegrame de condolențe au fost adreseate din toate colțurile țării, atât d-nei Adela Ar. Călinescu, cât și președintei consiliului de miniștri.

Atât în capitală cât și în tot restul țării au fost arborate drapele tricolore îndoliate.

Inmormântarea credinciosului agent Radu

București, 24. (S. I. R.) — Agentul Androne Radu care de mulți ani însoțea pretutindeni pe miniștrii de Interne, având grija ocrotirii vieții lor, a căzut la

datorie. Era născut în 1902 și a fost un destoinic polițist. A fost înmormântat azi la ora 15, la cimitirul Bălăneanu, din capitală, cu deosebită pompă.

Doliul Oștirea

București, 24. (S. I. R.) — Apărării Naționale a luat măsura ca potrivit art. 315 din regulamentul serviciului interior: ofițerii, subofițerii și trupa armatei să

poarte până la 24 Septembrie seara doliul la brațul stâng, pentru moartea președintelui de Consiliu și ministrului Apărării Naționale Armand Călinescu.

La Curtea de Casație

București, 24. (S. I. R.) — La palatul Justiției din capitală, au fost ținute ședințe de doliu spre a cinstea amintirea fostului președinte de Consiliu Armand Călinescu. Înalta Curte de Casație s'a întrunit sub președinția d-lui prim președinte Andrei Rădulescu. După înfierarea asasinatului mizelesc, s'a scos în evidență marea figură a mult regretatului

om de stat Armand Călinescu. Deasemeni, d-nii Viforeanu și Istrati Micescu au evidențiat marile merite ale defunctului.

Curtea de Apel, București, prin d. prim președinte Radu Pascu și tribunalul prin d. prim președinte Teodorescu Vasile și-au exprimat durerea pentru pierderea suferită de țară.

Facultatea de medicină radiază din toate actele ei numele studentului asasin

BUCUREȘTI, 24. (S. I. R.) — Ministerul educației naționale comunică: „Profesorii facultății de medicină din București, luând cunoștință că la odiosul atentat al regretatului prim ministru Armand Călinescu a luat parte și un student al acestei facultăți, au hotărât radieră din toate registrele și matricolele

facultății a numelui acestuia, pentru ca el să nu mai figureze niciodată alături de acelea ale studenților facultății. Profesorii facultății de medicină din București aduc un recunoscător omagiu omului de stat căzut, ca un erou, la postul de comandă, pentru apărarea marilor interese ale țării.

(Continuare în pag. 11.)

Telegrammele de condoleanțe mărturisesc durerea țării

(Continuare din pag. 1.)

Telegramme primite cu ocazia morții lui Armand Călinescu:

Silviu Dragomir, ministrul minorităților a primit următoarea telegramă:

Dezaproband cu indignare și revoltă sufletească fapta criminală, deplângem neașteptata pierdere a fostului prim ministru Armand Călinescu. În numele minorităților polone, vă asigurăm de sincera noastră atașare la doliul întregii țări.

Președinte Tăus Cercovski, senator. Tot d. Silviu Dragomir:

Intreaga minoritate evreiască din țară plânge din adâncul sufletului nemăsurata pierdere a patriei suferită prin tragicul sfârșit al fiului său din cel mai bun, care era ilustrul cetățean și bărbat de stat primul ministru Armand Călinescu, înconjurat cu sinceră stimă și simpatie de toți compatrioții săi cu inimă curată.

Binevoii a fi pe lângă înaltul guvern, interpretul acestor sentimente de profundă durere și compătimire pe care le exprim în numele meu și al populației evreiești. Theodor Fischer.

D. primministru Argeșanu a primit o telegramă de condoleanțe dela d. primministru al Bulgariei Kiosseivanoff.

O delegație a minorității germane din România, compusă din dnii Peter Anton, membru în consiliul superior al F. R. N. și locțiitor al președintelui comunității

germane, Hans Kaufman, membru în consiliul superior F. R. N. și Peter Ulaurus, secretar-general al minorității germane, s'a prezentat Sâmbătă 23 Septembrie d-lui Silviu Dragomir, ministru pentru minorități.

Delegația a exprimat regretul sincer și indignarea minorității germane față de odiosul atentat, căruia i-a căzut victimă fostul președinte al consiliului, Armand Călinescu și a rugat pe ministrul Silviu Dragomir să transmită guvernului înfrustrarea cu care minoritatea germană participă la doliul țării, subliniind recunoștința traică pe care această minoritate o păstrează fostului prim ministru pentru înțelegerea pe care a arătat-o întotdeauna față de doleanțele ei.

Deasemenea s'a prezentat, în numele slovacilor din România, dr. Dovel, care a exprimat în scris doliul populației slovace.

D. ministru Dragomir a primit și următoarea telegramă din partea episcopului bisericii reformate, Ioan Văsbelyi din Cluj: În numele bisericii mele, suflet măhnit, îmi exprim condoleanțele sincere pentru încetarea din viață a primului ministru. Memoria marelui fiu al patriei o vom păstra cu evlavie.

Ecouri dela Bruxelles

Bruxelles, 24 (Rador). — Intreaga presă belgiană consacră lungi și elogiase articole personalității fostului prim ministru român Armand Călinescu, subliniind acțiunea sa necontenită pentru apărarea ordinii publice și pentru permanentizarea politicii de neutralitate a României, în cadrul independenței și întregității naționale.

Pe de altă parte, toate organele de presă notează cu adâncă satisfacție sub titluri semnificative, liniștea și ordinea care domnesc pe întregul teritoriu românesc.

Comentarii maghiare

Budapesta, 24 (Rador). — Publicând știrea despre asasinarea primului ministru român, ziarele maghiare descriu cariera politică a dispărutului, elogiind înaltele sale însușiri.

„Uj Magyarorszag” scrie că Armand Călinescu văzând sterilitatea luptelor de partid, a căutat soluții practice, ho-

tărându-se să întemeieze acțiunea politică a țării sale pe autoritatea din țară.

Talentul său extraordinar, marile sale însușiri de organizare și spiritul său constructiv l-au ridicat în fruntea treburilor publice.

Articolul apărut în ziarul turc „Istambul”

Istambul, 24 (Rador). — Sub titlul: „Defunctul Armand Călinescu, victima datoriei”, publicistul Langas semnează un articol în ziarul „Istambul”, în care spune:

Un brav între bravi, inteligent între inteligenți, patriot idealist până în cutele cele mai intime ale ființei sale, a plătit cu viața sa dragostea ce o avea pentru țară și pasiunea cu care tot timpul vieții sale a muncit pentru mărirea, unitatea și gloria statului său.

Asasinii lui Armand Călinescu sunt criminali de drept comun și namici, prin jurământ, ai țării românești.

Nu este un singur om cu jumecată, care să nu vestejească fapta lor odioasă. Ar trebui să vrea cineva pierrea țării sale, pentru a făptui în aceste clipe grave, un asasinat care riscă a disloca

definitiv angrenajul politic, militar și administrativ al unei țări.

Pierderea primului ministru Armand Călinescu este o gravă pierdere pentru România ca și pentru amicii ei.

Tânăr, înflăcărat, totărat, energic și era de fier și inteligența sa peste măsura obișnuită.

Idealul său era de a înfăptui o Românie departe de influența doctrinei străine, dorința sa fierbinte era de a vedea țara liniștită, departe pentru totdeauna de certurile intestinale din trecut. Toate aceste năzuinți, Călinescu le plătit cu viața sa și a murit glorioasă baricade, victima idealurilor sale, victimă datoriei, tot așa de eroic ca și căpitanul ce se scufundă pe puntea vasului său sfârșit.

Oamenii de talia lui Armand Călinescu măresc prestigiul unei țări.”

Comentariile presei străine

Condoleanțele străinătății

Roma, 24 (Rador). — „Oservator Romano” oficiul Vaticanului, comentând odiosul atentat comis contra lui Călinescu, scrie între altele: Acest nou delict are ca păcat originar politica amorală legată de principiul că scopul justifică mijloacele, chiar dacă scopul este răzburarea și mijlocul sânge și moarte. El are substanța și caracterul sectar al delictului politic fără justificare, deoarece este premeditat și stimulat de pervertirea minții, care concepe crima ca o datorie și o exaltează ca pe o virtute, delictul constituind nu numai călcarea legii divine și umane, dar chiar și a legii pozitive, care garantează ordinea și conservarea socială. Este prin urmare cel mai condamnabil. Asasinarea apare cu atât mai sinistru, cu cât se profilează pe scena furtunoasă ce trăim.

Condoleanțele noastre națiunii române. Ne unim, profund îndurerăți la doliul poporului român.

Roma, 24 (Rador). — Intreaga presă italiană anunțând pe primele pagini asasinarea primului ministru român, semnalează faptele, abținându-se dela orice comentarii.

Ziarele mai publică proclamația guvernului adresată țării, prin care se afirmă desăvârșita liniște ce domnește la București și în restul țării.

Washington, 24 (Rador). — D. Cordell Hull, secretarul departamentului de stat, a trimis ministrului afacerilor străine al României o telegramă, prin care își exprimă cea mai profundă simpatie sa față de poporul român, în urma asasinării lui Călinescu.

Berlin, 24 (Rador). — Subsecretarul de stat al ministerului afacerilor străine (Von Weizsacker, s'a prezentat Joi seara la legătuinea României, însoțit de șeful protocolului, spre a exprima condoleanțele guvernului german.

Londra, 24 (Rador). — Ministerul informațiilor comunică: Guvernul britanic a fost profund impresionat când a aflat știrea morții tragice a lui Armand Călinescu. Imediat s'au trimis instrucțiuni lui Sir Reginald Hoare, ministrul Mării a Britaniei la București, pentru a transmite guvernului român, în numele guvernului britanic, expresiunea sincerilor și viilor condoleanțe pentru marea pierdere suferită. D. Chamberlain a adresat deasemeni o telegramă. Legătuia română din Londra anunță că o slujbă religioasă va avea loc Duminecă, în catedrala ortodoxă din Londra, pentru odihna sufletului lui Armand Călinescu.

Londra, 24 (Rador). — Intreaga presă engleză consacră lungi articole fostului primministru Călinescu, deplângând moartea sa prematură. „Daily Mail” scrie: Deși pierderea unui bărbat de stat ca Armand Călinescu este ireparabilă, totuși România are încă destui oameni tot așa de hotărâți ca și el, pentru a continua opera sa. Numirea generalului Argeșanu ca primministru a făcut la Londra o impresie excelentă.

Paris, 24 (Rador). — Havas: Atentatul împotriva fostului prim ministru a produs în toate cercurile un sentiment de vie indignare. Personalitatea fostului președinte de consiliu care și-a făcut studiile în Franța, unde obținuse titlul de doctor, era urmărită cu vie simpatie. Cercurile franceze primesc cu multă satisfacție știrea că în România domnește liniște și întreaga populație și-a păstrat calmul și sângele rece.

Sofia, 24 (Rador). — În numele M. S. Regelui Boris, secretarul ambasadiei a prezentat astăzi ministrului României, condoleanțele Suveranului. D. Kiosseivanoff, însoțit de șeful protocolului a făcut o vizită la legătuia română, exprimând lui Eugen Filotti condoleanțe sincere și mișcate.

De ce s'au reluat relațiile diplomatice ungaro-sovietice

Budapesta, 24 (Rador). — Corespondentul Havas transmite: reluarea relațiilor diplomatice directe între Rusia și Ungaria este menită să înlesnească raporturile dintre aceste două țări, care în

urma scizării trupelor ruse pe frontul ungaro-polonă au devenit vecine. Trupele ruse procedează acum la ocuparea tregii părți polone dela frontiera Ungariei, până la râul San.

Vapor britanic scufundat

Londra, 24 (Rador). — Corespondentul agenției Stefani anunță că vaporul de comerț britanic „Akonside” de 2180

tone a fost scufundat de un submarin în Marea Nordului. Vasul transporta cărbuni. Echipajul a fost salvat.

Bilanțul cutremurului din Izmir

Izmir, 24 (Rador). — Havas dă următoarele amănunte, asupra cutremurului care a zguduit eri regiunea Izmir:

Cutremurul a făcut 200 morți și mai multe sute de răniți. Mai mult de 1000 de case au fost distruse. Numărul celor rămași fără adăpost trece de 5000, zguduirii intermitente, însoțite de vuet subterane.

Suspendarea ziarului „Esti Kurir” dela Budapesta

Budapesta, 24 (Rador). — Ministerul de interne a interzis apariția pe timp de patru zile a ziarului liberal „Esti Kurir”, deoarece a publicat un articol care primejduiește interesele externe ale Ungariei.

Noul ministru de interne

D. gen. Gabriel Marinescu

De ieri până azi

VAS ITALIAN PLECAT LA NEWYORK

Genovas, 24 (Rador). — Motonava italiană „Vulcania” a plecat la Newyork cu toate locurile ocupate. Pe bordul său se aflau numeroase personalități, printre care membri ai familiilor ilustre americane și artistul de cinema Jan Kiepura.

SINUCIDEREA UNUI REFUGIAT LA BUCUREȘTI

București, 24 (SIR). — La hotel Grand din capitală, s'a sinucis ieri, strangulându-se cu funia de țevile caloriferului: Goldmann Iacob de 62 ani, refugiat polon din Varșovia. Nefericitul a fost mare petrolist. Acest gest disperat este cauza unui șoc nervos.

REFUGIAȚII POLONI DIN ROMANIA TREBUE SĂ-SI ALEAGA DOMICILIUL

București, 24 (SIR). — Toți refugiații poloni din capitală, vor trebui să declare localitatea unde doresc să se stabilească. Se exceptează aducătorii Bucureștii și județele de peste Prut.

INCENDIU LA O FABRICĂ DE CHERESTEȘTEA

R-Sărat, 24 (SIR). — Focul declarat ieri la marea fabrică de chereștea „Moreni”, din Gulești, R-Sărat, a făcut pagube de peste 5 milioane lei.

TAXELE PE CARI LE POT PERCEPE NOTARII COMUNALI

București, 24 (SIR). — Prin decizie ministerială s'a stabilit, că notarii comunali din Ardeal și Banat pot percepe următoarele taxe pentru operațiunea inventarierii averilor succesoriale: Până la valoarea de lei 4000 se percepe taxa conf. art. 59 din legea timbrului, de la 4001—10.000 lei se va încasa taxe de 10 lei, iar de la 10.000 lei în sus se va încasa câte 2 lei de fiecare mie.

NOUL AMBASADOR AL JAPONIEI LA PARIS

Tokio, 24 (Rador). — Sawada Vke, ministrul de externe, a fost numit ambasador al Japoniei la Paris. Guvernul francez și-a dat agreementul.

CE EXAMENE DE DIFERENȚĂ NU SE POT DA

București, 24 (SIR). — Ministerul Educației Naționale a hotărât că nu se poate da examen de diferență între școala normală curs superior și liceul comercial. Deasemeni nu se admite examen de diferență de la liceul industrial la liceul comercial.

NEUTRALITATEA BULGARIEI SA-TISFACE GRECIA

Atena, 24 (SIR). — Guvernul elen a rugat pe d. Sismanoff, ministrul Bulgariei la Atena să exprime guvernului bulgar via satisfacție a guvernului elen față de declarația de neutralitate a Bulgariei, care constituie o contribuție esențială la menținerea păcii în Balcani.

PAGUBELE CAUZATE DE CUTREMURUL DIN TURCIA

Istanbul 24 (Rador). — Știrile primite din Ismir arată că pagubele produse de cutremurul de ieri sunt cu mult mai mari decât se credea la început. Două comune, Likli și Cabakun au fost complet distruse. Până acum sunt peste 100 morți și mai multe sute răniți. Au rămas fără adăpost peste 3000 persoane. Guvernul a luat întinse măsuri pentru ajutorarea sinistratilor.

UNGARIA DESMINE CHEMAREA SUB ARME A UNOR NOUI REZERVISTI

Budapesta, 24 (Rador). M. T. I. transmite: O știre pariziană datată din Budapesta a semnalat chemarea sub drapel a unor anumite clase de rezervisti unguri. În legătură cu această informație, se comunică oficial că în Ungaria s'a fost ordonată nicio chemare.

Analiza oficială franceză a situației

Comunicatul dlui Giraudoux, comisar general al informațiilor

Paris, 24 (Rador). — Havas transmite: D. Giraudoux, comisarul general al informațiilor a difuzat un comunicat, în care analizează argumentele pe care ar putea să le ridice în fața d-lui Hitler, conducătorii celor trei războaie pe care le duc în prezent Germania: militar, economic și de propagandă.

Comunicatul începe în termenii următori:

„Prima fază a războiului se sfârșește ca și fazele austriace, cehă și slovacă, prin însușirea unei noi națiuni: Polonia. Cu diferența totuși și anume că Germania are în fața ei nu o țară pe care să o stăpânească, ci un război a cărui conducere pare să-i scape.”

Succesul din Polonia a costat 150.000 soldați, morți și răniți, din aproape toate trupele, 400—600 avioane distruse, 600—700 piloți uciși. Materialul a suferit pierderi și uzură pentru repararea cărora vor trebui să treacă luni. Partea mai este, că campania polonă nu a îngăduit câtuși de puțin ca Germania să contrarieze mobilizarea franceză. Nu mai este deci posibil să se dea asigurări po-

porului german, că războiul va fi împărțat de el.

„Germania este tăiată de toate comunicațiile maritime cu excepția Balticeii. Flota comercială e nemișcată. Marca nu mai este cotate. Rezervele de aur sunt aproape de zero. În privința minereurilor, ocuparea Poloniei nu compensează amenințarea teritoriului Saar de către francezi.”

În sfârșit, adaugă comunicatul, d. Göbbels n'ar găsi niciun argument pentru a liniști pe d. Hitler:

„Până la München — ar putea spune Göbbels — am dus cu duritate dar cu logică, lupta pentru regimul totalitar. Aveam nu numai un șef, dar aveam și un țel. De un an nu există unul din principiile hitleriste pe care, d-ta, Hitler, să nu-l fi violat.”

Și Giraudoux încheie:

„Wilhelm II a vorbit în 1914 poporului de un război „proaspăt și vesel”. noii conducători ai Germaniei nu mai pot vorbi decât de un război de acum vechi și lipsit de lumină.”

Declarațiile primarului Varșoviei la radio

Emisiunea a fost turburată de Germani

Paris, 24 (Rador). — Havas transmite: Lipinski, primarul Varșoviei a declarat la radio Varșovia II, că mai multe centre de rezistență continuă să existe în afară de Varșovia. Cele mai importante sunt la Modlin, unde se află trupele generalului Borzowski și in-

spectorul Zamosc-Rawaruska, unde trupele generalului Biernaci luptă.

În momentul când Lipinski își termina expunerea, recepția a fost turburată de emisiuni germane, care difuzau știri antipolone, anunțând că toată Polonia se află în mâinile germanilor.

Luni discută senatul american legea neutralității

Washington, 24 (Rador). — Proiectul legei despre neutralitatea Statelor Unite va fi prezentat Luni comisiei Senatului. Proiectul va cuprinde o clauză prin care se interzice vaselor americane să transporte vreo marfă de orice natură pentru beligeranți. Senatorul Pittman, Președintele comisiei de politică externă a Senatului, care pune la punct proiectul, a declarat că el va cuprinde și

o clauză prin care președintele Roosevelt este autorizat să stabilească zonele periculoase în care vasele de comerț americane nu ar putea să se aventureze. El a adăugat că prin această măsură se evită discuția despre destinația mărfurilor și ar asigura transporturile vaselor americane, ferindu-le de scufundare. Președintele Roosevelt ar urma deci să fixeze zone periculoase în jurul anumitor țări neutre.

Comunicatul Statului Major Sovietic

Importantă pradă de război luată de Ruși

Moscova, 24 (Rador). — Agenția Tass comunică: Comunicatul Marelui Stat Major rus, dela 22 Septembrie: Trupele sovietice cari operează în Rusia Albă și Occidentală, au ocupat orașul Bialistok și fortăreața Brest-Litovsk, începând totodată curățirea pădurilor Augustov, dela Nord-Vest de Grodno de resturile armatei polone.

În Ucraina Occidentală, grupurile armatei roșii au continuat curățirea spre a lichida resturile armatei polone. Ace-

ste trupe au răspândit și grupurile de ofițeri poloni din regiunea Sarny. Șase divizii și două regimente de infanterie de sub comanda generalului Langer, s'au predat armatelor roșii în timpul lichidării rezistenței trupelor armatei polone în regiunea Lwow.

După datele incorecte de până acum, în ziua de 21 Septembrie au fost făcuți prizonieri 12.000 soldați și ofițeri din armata polonă, capturându-se 380 tunuri și 1400 mitraliere.

Vase de război americane la Lisabona

Lisabon, 24 (Rador). — O divizie navală americană comandată de amiralul Courtney, a sosit Sâmbătă dimineața în port. Divizia formată de un cruciător de 7000 tone și două distrugătoare de câte 1060 tone. Vasele americane rămân mai multe zile, așteptând încă două distrugătoare. Divizia aceasta face parte din escadra americană, care face o croazieră în jurul Oceanului Atlantic.

Lucrările conferinței panamericane

Panama, 24 (Rador). — Conferința pan-americană va începe prin verificarea mandatelor delegațiilor. Vor fi formate apoi cele trei comisii cari se ocupă cu neutralitatea, menținerea păcii și problemele economice.

100 de morți de caldura în California

Newyork, 24 (Rador). — O căldură tropicală domnește de o săptămână în California. Din cauza căldurii au murit peste o sută persoane, mai ales în regiunile Los Angeles și San Francisco.

Englezii au scufundat până azi 7 submarine germane

Londra, 24 (Rador). — Ministerul informațiilor anunță că marina britanică a scufundat de la începutul ostilităților și până acum 7 submarine germane.

Tratat de comerț între Estonia și Soviete

Reval, 24 (Rador). — D. Selter, ministrul de externe al Estoniei, a plecat la Moscova să semneze un tratat de comerț cu Sovietele.

Pact de asistență mutuală turco-sovietic

ISTAMBUL, 24. (Rador.) — Reuter află că în curând ar urma să înceapă negocierile pentru încheierea noului pact de asistență mutuală între U. R. S. S. și Turcia.

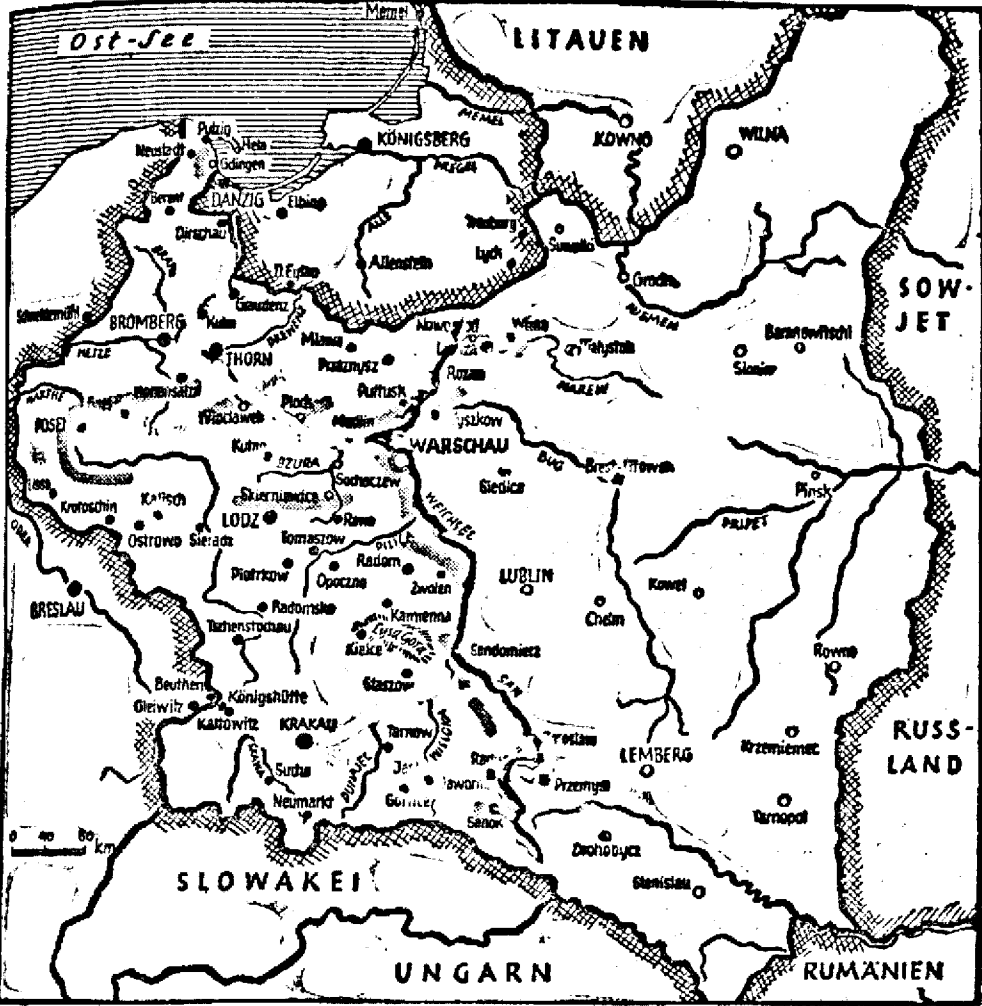
Prizonieri germani la Londra

Londra, 24. (Rador.) — Ministerul informațiilor anunță că mai mulți ofițeri germani prizonieri au sosit Joi în Congia și au fost internați într'un lagăr de concentrare. Deasemeni, au fost internați și soldații germani, într'un alt lagăr.

La sosirea lor în Londra, nu s'a desfășurat nicio manifestație. În clipa când treceau prin gară, o femeie le-a strigat: „N'au avut noroc, camarazi”. Unul din prizonieri a răspuns: „Nu e așa de rău”.

Viitorul statut teritorial al Poloniei

Comentariile presei străine la acordul germano-sovietic

Linia demarcațională germano-rusă

Comunicat germano-sovietic asupra liniei de demarcație

Moscova, 24 (Rador). — Tass transmite următorul comunicat germano-sovietic, cu data de 22 Septembrie:

Guvernul german și al Uniunii Sovietice au stabilit linia de demarcație între armatele germane și sovietice, care tre-

ce dealungul râului Pissa, până la confluența cu Narew, apoi dealungul Narewuui, până la Bug, dealungul Bugului până la Vistula, dealungul Vistulei până la San și dealungul Sanului până la izvoarele sale.

GENERALUL VON FRITSCH a căzut în luptă

Fostul comandant al armatei germane a murit în apropiere de Varșovia

LONDRA, 24. (Reuter.) — Agenția Reuter anunță că generalul Baron von Fritsch ar fi fost ucis într-o luptă în apropiere de Varșovia, în cursul zilei de Vineri.

BERLIN, 24. (Rador.) — D. N. B. con-

firmă căderea generalului Fritsch, care a fost comandantul armatelor germane înaintea generalului Brauchitsch. Führerul a lansat un ordin de zi către armată în care aduce un omagiu memoriei defunctului.

Măsuri pentru reglementarea refugiaților poloni în România

București, 24 (SIR). — D. gen. Gabriel Marinescu, ministru de Interne, a dat următoarea circulară:

Refugiații poloni care obțin vize de tranzit sau eșire din țara românească, li se încuviințează că după obținerea vizei care se dă de către Direcția Generală a Polițiilor în mod gratuit, să locuiască în țară maximum 15 zile dela primirea vizei înăuntrul cărui termen trebuie să părăsească țara. Pentru această categorie nu este nevoie de bilet de liberă petrecere.

Față de reclamațiunile proprietarilor de autovehicule, refugiați din Polonia, contra proprietarilor de garaje și ateliere de reparațiuni cari lipsiți de cinste profesională și omenie pretind prețuri spoliatori pentru executarea reparațiunilor sau la vânzarea de cauciucuri și accesorii, se atrage atențiunea că la orice reclamațiune constatată justă, se va dispune închiderea definitivă a garaju-

lui sau atelierului, iar intermediarii vor fi arestați.

Cu începere de azi 23 Septembrie 1939 va funcționa pe lângă toate prefecturile poliției de județ din țară, inclusiv prefectura poliției municipiului București, un birou de vânzare pentru bijuterii, automobile sau lucruri prețioase aparținând refugiaților poloni, care va valida și va da viza bunei învoiri între părți.

Pentru bijuterii, obiecte de artă și automobile va lua parte la acest birou un expert cu drept de veto în cazul când învoirile de vânzare au caracter spoliatoriu.

La acest birou pot lua parte delegați ai ambasadei sau consulatelor poloneze și ai comitetelor de ajutorare.

Toate birourile vor ține registre de evidență a vânzărilor efectuate.

Orice vânzare făcută în afara de acest birou este nulă, iar cumpărătorii vor fi imediat arestați.

Führerul în fata Varșoviei

Berlin, 24 (Rador). — D. N. B. transmite în comunicat asupra vizitei Führerului în regiunea în care s'au desfășurat săptămâna trecută operații militare. El a vizitat trupele armatei de nord. Pretutindeni unde a trecut Hitler, soldații care au dat dovadă de curaj, au primit pe Führer cu bucurie și entuziasm. De o colină situată favorabil, Hitler a avut prilejul să vadă dintr-o singură privire orașul Varșovia, complet încercuit de trupele germane.

Varșovia mai există — afirmă comu-

nicatul — grație faptului că armata germană duce războiul cu omenie și cu cruțare, cu toate că polonii au violat regulile războiului. După distrugerea completă a armatei polone, Varșovia este cu totul lipsită de importanță și populația civilă este ațâțată, contrariu tuturor regulilor dreptului ginților, la o rezistență nesăbuită. Este o crimă de neuitat faptul că pentru acțiuni războinice se utilizează protecția omenească.

Spre seară Führerul s'a înapoiat la marele cartier general.

Consiliu de război franco-englez în Anglia

Paris, 24 (Rador). — Havas comunică: În Anglia s'a ținut azi un consiliu superior de război. Din partea Franței asistau Daladier, Gamelin, și amiralul Darlan, șeful de stat major al marinei franceze. Din partea Angliei asistau Chamberlain, Halifax și lordul Chatfield.

S'au ținut două ședințe una diminea-

ță și alta după amiază. Consiliul a trecut în revistă evenimentele întâmplăte dela penultima ședință a consiliului, dela 14 Septembrie și a examinat consecințele lor.

S'a stabilit un deplin acord asupra hotărârilor ce urmează să fie luate, pentru a duce la îndeplinire planurile aliaților.

CE SCRIE PRESA FRANCEZA

Paris, 24 (Rador). — Ziarele franceze de Sâmbătă dimineața comentează împărțirea Poloniei între Reich și Soviete. Ele se miră că Rusia primește o parte atât de însemnată, aproape fără să fi dat lupte. Spiritul împăciuitor al Cancellarului Hitler este explicat prin teama pe care i-o inspiră blocusul puterilor Occidentale.

„Le Petit Parisien” consideră că vechiul „Drang nach Osten” a dispărut și că panslavismul sovietic îi va bara calea.

L'Epoque” este de părere că Führerul, nefiind satisfăcut cu operațiile de pe frontul apusean, a consimțit la orice, spre a putea duce aproape totalitatea forțelor sale pe frontul francez.

După „Excelsior” înțelegerea germano-sovietică nu este un semn de întărire Reichului, căci Germania nu avea, până acum, obiceiul de a împărți cuceririle sale cu alții.

COMENTARIILE PRESEI ENGLEZE

Londra, 24 (Rador). — Presa engleză consideră că acordul germano-sovietic pentru împărțirea Poloniei favorizează Rusia. U. R. S. S. primește un însemnat teritoriu, după ce a lăsat Germaniei sarcina de a înfrânge rezistența poloneză. Ziarele se întrebă dacă politica noiei axe va continua și în viitor sau dacă, dimpotrivă, folosind puterea sa sporită și dificultățile Germaniei în Apus, Rusia nu va profita spre a dejuca planurile Germaniei în răsăritul Europei.

„Daily Herald” arată că rușii și germanii au renunțat la pretextul apărării minorităților lor, căci Germania anexează o populație de 20 milioane de suflete, din care 19.000.000 sunt polonezi. Din cele 15 milioane de locuitori pe cari îi ia Rusia, opt milioane sunt polonezi. Ziarul încheie că nu a mai rămas nimic din principiul auto-determinării popoarelor.

Berlin, 24 (Rador). — O notă cu caracter oficial declară: Din sursă bine informată se anunță că chestiunea liniei de demarcație germano-sovietică, publicată azi, a fost fixată în principiu încă înainte de începutul contramăsurilor militare germane în Polonia, pentru cazul în care acestea ar fi devenit necesare.

Se mai anunță că germanii au presupus că armata germană nu era datoare să ocupe cât mai mult teritoriu cu putință în Polonia, ci să distrugă în cel mai scurt timp armata polonă. Acest scop a fost atins.

STAT TAMPON CU 11 MILIOANE LOCUITORI

Londra, 24 (Rador). — După informații din cercuri neutre, Germania ar urmări să creeze un nou stat polonez, cu 11 milioane de locuitori, care ar servi drept stat-tampon între Reich și Rusia. Aceste cercuri neutre cred că nu trebuie să se presupună că noua linie de demarcație dintre trupele germane și ruse în Polonia, reprezintă frontierele pe care Germania vrea să le vadă stabilite în mod permanent.

„Times” e informat că Germania ar avea intenția să anexeze numai regiunile care le-au aparținut înainte de 1914 și care ar contribui să întărească structura economică a Reichului.

COMENTARIILE OFICIOASE ENGLEZE

Londra, 24 (Rador). — Agenția Reuter transmite: Prin împărțirea Poloniei, Germania primește cam cecece a obținut Rusia în desmembrarea de acum un veac și jumătate. Rușii obțin și trei provincii care și fuseseră cucerite de germani, regiunea petroliferă din Galizia și o graniță comună cu Ungaria.

Mărinimia germană exprimă îngrijorarea față de un eventual atac anglo-francez și nevoia absolută de a trimite spre apus cel mai mare număr posibil de trupe.

SPORT

Ripensia a plecat să învingă

Matchul dela Galați este o grea încercare pentru timișoreni, și noroc că jucătorii își dau perfect seama de aceasta.

Intr'adevăr este foarte greu să joci în contra unui adversar despre care ști prea puțin, doar atât că vor juca cu cea mai mare îndârjire în contra Ripensiei, nu numai pentru că un match câștigat dela timișoreni este oricând o bravură, dar și pentru faptul că Gloria Cfr., dacă vrea să se mențină în Divizia A, va trebui să câștige cel puțin matchurile pe cari le dispută pe teren propriu.

Despre stările din Galați am auzit multe dar, durere, prea puține lucruri

bune. Jucătorii timișoreni cari figurează în formațiile gălățene și brăilene au făcut în totdeauna zile fripte oaspeților, și în special echipeilor din Timișoara, publicul fanatic nu a prea cunoscut, în trecut, frâu astfel că, plus oboseala deplasării, că partida este din toate punctele de vedere foarte grea pentru Ripensia.

Dar sperăm că echipa surprizelor nu se va desminți și ne va procura o surpriză plăcută, mai ales că dispoziția jucătorilor a fost excelentă, toți râvnind la o victorie.

Arena Banatul ora 16

Camt-Amefa

Debutul în Divizia A a atleților muncitori coincide cu o partidă în compania colegilor din Arad.

In aparență aceasta nu înseamnă nimic deosebit, încă în actualele împrejurări matchul prezintă un interes care iese din comun.

C. A. M. T. nu va putea exista decât dacă întrunește simpatiile publicului timișorean, care trebuie cucerit prin joc frumos, fair, disputat și în special prin-

tr'o victorie meritată.

Speranțele timișorenilor vor găsi din partea adversarilor o reacțiune puternică, căci pentru aceștia o victorie este de mult scadentă, mai ales că Amefa este în perioadă de reorganizare materială, lucru care nu este posibil decât prin simpatia suporterilor, iar aceasta se obține mai ușor prin succese.

Iată interese opuse cari completează partea sportivă a partidei.

Caleidoscop sportiv

Matchul Vulturii—C. A. O. pentru Cupa României va avea loc la Lugoj și nu la Oradea cum greșit a anunțat toată presa.

Ungaria va susține, în preajma matchurilor cu România (21—22 Oct), două matchuri cu selecționata A și B ale Vienei.

Comitetul Olympic Internațional a făcut o circulară către toate federațiile internaționale, spre a-și da părerea asupra Olimpiadei din Helsinki.

In legătură cu Olimpiada de vară (3—12 Februarie 1940) forul german a declarat că preparativele continuă, căci se speră că a doua ediție a jocurilor dela Garmisch—Patenkirchen vor avea totuși loc.

Partida de azi dintre Ungaria și Germania este a patrusprezecea dintre cele două țări. Situația în urma matchurilor de până acum este:

Ungaria	13	6	4	3	31:23
Germania	13	6	4	3	31:23

Federația Olandeză de fotbalie împlinește la 8 Dec. cincizeci de ani dela întemeiere (1889).

Azi are 1800 grupări și 20.000 jucători.

In Italia se dispută azi ziua a doua a campionatului. Rezultatele din săptămâna trecută au fost Ambrosiana—Juventus 4:0, A. S. Roma—Bologna 2:0, Lazio—Modena 1:1, Genova—Fiorentino 1:1. In echipele italiene au jucat mai mulți sudamericani, achiziționați recent.

Alex James fostul antrenor al federației polone s'a angajat în Irlanda la Clubul Drumcondra Dublin.

La matchurile de campionat din Suedia au asistat 47.000 spectatori, iar în Italia, în prima Divizie peste 100 mii (recordul a fost la matchul Ambrosiana—Juventus: 30.000 spectatori și 200.000 Lire încasări).

In 12 Aprilie 1940 va avea loc la Chicago matchul de Box Europa—U. S. A. Selecționarea echipei europene va avea loc la Roma, în cursul unei Marți.

Primarul din Helsinki a declarat că nu vor întrerupe lucrările întreprinse în vederea Olimpiadei, căci la acestea lucrează 1700 muncitori.

Regiunea Almăjului

În lumina rapoartelor Institutului de Cercetări Sociale

Timișoara, 24. — Joi la orele 6 p. m. la Institutul de Cercetări Sociale Regionala Timișoara, în sala de sedință din localul A. C. R. R., a început depunerea rapoartelor provizorii asupra cercetărilor monografice făcute în vara acestui an, în plasa model Bozovici

Se știe că în vara aceasta, o echipă compusă dintr'o serie de intelectuali de seamă din Timișoara, profesori, avocați, ingineri, etc., sub eminența conducere a d-lui dr. C. Groșoreanu, directorul Institutului, timp de trei luni au făcut întinse și serioase cercetări asupra tuturor problemelor sociale din regiunea Almăjului, lucrări cari au fost onorate și de vizita Excelenței Sale d. dr. Alexandru Marta, Rezidentul Regal al ținutului Timiș.

Terminându-se lucrările pe teren echipa s'a întors la Timișoara pe data de 5 Sept. urmând ca materialul adunat să fie prelucrat de fiecare secțiune în cursul acestei sesiuni de iarnă a Institutului.

Primul raport provizoriu a fost făcut de către d. Ion Stoia-Udrea asupra cadrului istoric la ținutul Almăj.

Cuvântul d-lui dr. Groșoreanu.

In ședința plenară a secțiunilor, d. director dr. C. Groșoreanu deschide ședința, apoi arată rostul depunerii acestor rapoarte provizorii, necesare pentru coordonarea definitivă a lucrărilor monografice, aduce salutul său reprezentanților presei, a căror prezență aci, o consideră necesară pentru răspândirea cât mai largă a problemelor discutate în cadrele Institutului. Rosteste apoi cuvinte elogioase la adresa d-lui prof. Ion Stoia-Udrea, a cărui intrare în Institut se face sub cele mai bune semne de muncă.

Raportul d-lui Ion Stoia-Udrea.

Înainte de a-și începe raportul d. Ion Stoia-Udrea, ține să mulțumească atât d-lui dir. dr. Groșoreanu, cât și camarazilor săi din secțiune și din echipă, pentru călduroasa primire ce i-s'a făcut, asigurându-i de întreg devotamentul, respectiv frățeasca loialitate ce o are față de dânsii.

Începându-și comunicarea, raportorul în primul rând răstoarnă principiile de bază ale istoriografiei vechi, care a reușit să dea până acum doar o istorie total lipsită de continuitate a fenomenelor dela suprafață numai, a istorie a elementului efemer din viața omenirii. În schimb d-sa introduce ca factor de continuitate elementul numit subistoric, acel al maselor mari muncitoare și anonime, care constituie fluviul neîntrerupt al vieții mari a umanității, dinspre negurile necunoscute ale începuturilor, înspre negurile necunoscute ale viitorului.

Trecând apoi la cadrul istoric al vieții sociale din Almăj, face întâiu câteva precizări referitor la cadrul geografic, accentuând unitatea geografică și geopolitică a acestui ținut al Almăjului, apoi arată că primele urme ale omului apar aci deja în epoca preistorică, anume la sfârșitul neoliticului, iar epoca propriu zis istorică începe prin veacul al XV-lea A. Ch. Urme serioase de așezări umane se găsesc din epoca ferului, iar numeroase monede din timpul lui Filip II și Alexandru Macedoneanul găsite în diverse locuri ale acestei regiuni, dovedesc că acest străvechi drum unic ce străbate Almăjul dela Știnăpar la Jablanita, a fost cunoscut și umblat și înainte de epoca romană. Arată apoi vestigiile vechi civilizații romane din acest ținut, trece sumar peste epoca năvălirilor, și se oprește ca să insiste mai pe larg asupra epocii de primă ocupație a Ungurilor.

Interpretând într'un mod cu totul original argumente toponimice, onomastice și documentare dovedește existența Românilor aci, la venirea Ungurilor, precum și penetrația rumai ca ocupanți, ca stare socială suprapusă a veneticiilor maghiari în cursul întregii epoci arpadiene.

Vorbind despre districtele valah care a făcut parte și districtul Almăjului, arată că aceste districte ca organizație militară sunt de origine maghiară la fel ca și instituția nobiliară care este de origine apuseană, feudală, și nu românească. Desigur ca instituție, nu de origine etnică. Căci aceste districte ca formațiuni militare create prin organizarea ostășească a populației băștinii românești găsite aci, a fel cum veacul al XVIII-lea Habsburgi vor avea noua graniță militară bătănată în aceeași locuitori băștinași. Găsiți aci și cu coloniști aduși de aturea. Critică ștemul istoriografiei românești de a sistă asupra istoriei nobilimii de origine românească, care din punctul de vedere al istoriei trăirei românești este de o importanță. Căci ce folos a vorbi de românitătea de aci de pe urma Huniadi, român de origine, dar încadrat complet în ținuta și aspirațiile nobilimii maghiare, oprimând masa de jumătate biserica românească! Sau de un Paul de Kerys, care a fost cel mai odios trădător al părților timișorene, unul dintre cei mai grozavi, și prin ele mai oribile maghiari, exploatare al maselor mari românești.

După ce schițează efectele revoluției Doja dela 1514 și da câteva date asupra existenței și importanței cetății Almăjului dintre anii 1370—1626, raportorul trece la epoca stăpânirii turcești în Banat, asupra căreia face câteva considerațiuni extrinsec de interesante prin originalitatea lor. De precizează că schimbările provocate de această nouă stăpânire în Banat, constituie un fenomen cu caracter social, nu etnic. Dispare clasa socială suprapusă, nobilimea — deaceia dispare elementul maghiar complet, fiindcă el a existat aci numai ca nobilime — iar elementul subistoric, masa de mare țărănească, valahă, a rămas pe loc, căci situația ei nu este cu nimic mai rea decât cuercitori, ca sub stăpânirea nobilimii maghiare și române. Din potrivă prin legăturile lui Mustafa Keprli, marele reformator al statului otoman dela sfârșitul veacului al XVII-lea, țaranii din Banat ajung într'o situație mult superioară față de cei din regiunile limitrofe, și astfel asistăm la adevărată invaziune a țaranilor din Ungaria și Ardeal în Banat, fapt atestat de o întreagă de scrisori și plângeri ale nobilimii din aceste regiuni adresate pașei din Timișoara.

Trecând la epoca austriacă d. Udrea califică pe Austrieci nu eliberatori, ci cuceritori și provinciali, și prin interpretarea cu totul individuală a unor statistici, dovedește și hărți dela începutul celei de a doua decade a veacului al XVIII-lea, nimeresc complet teoria istoricilor germani despre înfățișarea de atunci a Banatului ca ținut mlăștinos, nelocuit, necultivat, o adevărată țară a nimănu, pe care ei, noii coloniști și fi creat-o și ar fi civilizată-o. Cu o extrinsec ordinară căldură vorbește apoi despre măsurile țărănești ce au urmat, în acest „veac de foc" al Banatului, de toate luptele ce s-au purtat țărănimii românească împotriva opresiunii austriece, de marea răscoală dela 1738 când marea armată austriacă de 40.000 oameni, e sfărâmată nu de armata turcească, ci de războiul de guerillă a răscoalii valahi, de transmiterea spiritului de răzcoală, de răzărătore, din Banat în Ardeal la lui Horia, și încheie cu ultima involbură a răzmirii cărășane dela 1788.

Raportorul vorbește apoi despre organizația graniței militare, despre aportul Românilor almăjieni înrolați în Regimentul Grăniceresc, la luptele Habsburgilor cu Italia și Prusia, arată apoi motivele care desbinat populația Banatului în tabere deosebite la 1848, și termină cu o expunere evoluției vieții sociale din regiunea Almăjului până la Unirea din 1918.

Dl. Ion Stoia-Udrea a fost viu felicitat pentru interesante date expuse și pentru originalitatea concluziunilor sale istorice.

Vineri la aceeași oră a urmat apoi expunerea științifică a d-lui prof. S. Stănișcu asupra evoluției geologice și cadrului geografic al regiunii Almăjului.

MICA PUBLICITATE

Folosiți mica publicitate a ziarului „DACIA”
Costul unui cuvânt este 1 leu, minimum 10 cuvinte

Stenodactilografă, cu cunoștințe de contabilitate caută post. Adresa la ziar.

Cumpăr costume bărbătești uzate exclusiv la locuința Dvoastră. Obiectele aduse în prăvălia mea nu le cumpăr, dar în urma unei cărți postale sau aviz telefonic (12-14) mă prezint imediat. Schönbrunn, Timișoara II., Piața Traian 2, etaj I 2.

De închiriat apartament, 5 camere, baie, etc. Str. Moșilor 6, lângă biserică românească și Șin Iosefin.

Caut secretară dactilografă române de referință cunoscând engleză, franceză. Telefon 25-99.

Licențiată în drept și absolventa a Fac. de Litere predă meditații curs Liceal și lecții de limbă franceză. A se adresa str. Marțirul Ciordaș 2.

Locuință de închiriat, patru camere, dependințe, la parter, în fața soarelui, în Fabrică, splaiul Kunz 1, ușa 7. Informații la portar.

VALEA ALMĂJULUI CETATE ROMÂNEASCĂ

Un cuib desate străse între coline, cu răsfirarea vărfurilor de muni în albastrul orizontului, te impresionează prin curătenia lor românească. Pentru băștinași, natura nu-i o noutate, dar pentru călător și pentru acei cari se interesează de viața românească e un fenomen de importanță.

In de-a-lungul satelor pitite după coline n'are să găsească nici un străin. Doar în Bozoviciu, un număr de străini, veniți aici în margina de vale, ca un sfârșit de poveste. Cum pleci din Bozoviciu, nu întâlnești decât români.

Satele sunt într-o sărbătoare. Graiul românesc răsună lin și clar. Chipurile de sănătate românească răsăr pe fiecare potecă, în fiecare margina de sat. O liniște de veacuri domină prin sate. E liniștea muncii. Vei găsi în curtea gospodăriei câte un membru din familie — mai tânăr — veghind liniștea și acea patriarhală ordine gospodărească. Ceilalți membri ai familiei sunt plecați la „colibe”, cu vatra românească din străbuni, neschimbată cu nimic și desore care însemnătate în viața poporului, vom vorbi la timp.

Și peste toate acestea n'a pătruns nici un străin. Nici un alt graiu n'a putut fi împământit. Cine a cutezat să-și aducă pasul prin aceste locuri, a trebuit să-l întoarcă din cale, înspăimântat de liniște și murmurul văilor. Cărciume nu prea sunt prin sate și în multe sate lipsesc. Acolo unde sunt au drept proprietari pe Români. Am întâlnit în sat pe un frizer neamț, cu privirea tristă și glasul stins. Îmbătrânise prin aceste locuri, cu nostalgia Vienei și unde venise, neputând vorbi cu nimeni nemtește și vorbind românește ca un român adevărat.

Mi s'a destăinuit. De atâtea ori a năzuit să plece de prin aceste locuri dar n'a putut. Era vrăjit. El opreau în loc minunatele priveliste și mai presus de toate bunătatea acestor oameni. Și totuși viața lui întreagă a fost un străin.

A simțit bunătatea oamenilor, dar a simțit și acea izolare instictivă. Feciorii lui au crescut mari și au plecat pe rând iarăși la Viena. El a rămas izolat în margina de sat, și dacă astăzi ar pleca din sat nimic extraordinar n'ar fi.

N'are nici o rudă, n'are nimic care să-l lege de locuri decât doar amintirea unui traiu bun, în mijlocul unor oameni tot așa de buni. Povestea lui a rămas legată tot de Viena și am citit în privirile sale că în curând va pleca acolo în depărtarea lui, pregătindu-și mormântul lângă ai săi, rude și prieteni.

Străinul venit prin aceste locuri nu se împământănește. E ca un copac căruia nu-i prieste locul.

Nu se leagă de viața românească, nu prinde rădăcină în pământul acesta și rămâne veșnic un izolat. Fără rude, fără prieteni, alături doar nu mai cu banul și interesul său se trezește deodată stingher, singur, melancolic, gândind la ai săi, ca într-o bună zi să plece fără șgomot, fără ură, ca dintr-o voință proprie.

Valea Almăjului e valea fermecată. Te cheamă în mijlocul ei ca să-i admiri frumusețea și așezarea ei de veacuri ca apoi după ce ti-ai îndestulat ochii de priveliste să te îndemne să pleci, izolându-te. Almăjenii au crescut între ei. Sunt rude și neamuri. Trăiesc în armonia unei vieti de veacuri și împlietese același destin.

O cetate românească anărată nu cu tunuri și nici cu armate. E anărată de tradiția românească, săpată în coline, din trecutul încrustat în inimile Almăjenilor și de aceea constă de veacuri că Românul n'are ce căuta în trăirea ei.

N'am putea decât să o luăm de exemplu. Și exemplul cel mai bun ar fi: Sistemul de izolare ce se practică în valea Almăjului. În așa fel ca străinul să fie izolat, ceolț prin această tradiție românească ca singur să plece, precum singur și nechemat a venit.

Gh. Atanasiu

Cazul dela Rusca-Montană

Situația creiată de închiderea fabricii de unelte agricole. În căutarea unei soluții

Timișoara, 24. — Am anunțat la timp că și ultima întreprindere, fabrica de unelte agricole, din Rusca-Montană, județul Severin, și-a închis porțile, concediind toți muncitorii. Faptul acesta a pus populația comunei într-o situație disperată deoarece la Rusca-Montană nu există teren arabil ca locuitorii să se poată ocupa cu agricultura. Rusca-Montană a fost totdeauna un centru industrial, ajuns la ultima treaptă a decadenței, deși în munții comunei se mai găsesc multe minereuri, fier, cărbuni etc. De asemenea există întinse păduri și chiar carieră de marmoră, cari nu se exploatează.

Decadența comunei a început din 1914 cu închiderea turnătorilor de fier și a continuat cu a minelor de cărbuni. Iar acum s'a închis și fabrica de unelte agricole, unde un număr destul de însemnat de locuitori își câștigau existența.

Acum jalea și sărăcia s'a întins peste comună. Locuitorii umblă sperați dela un for la altul cerând redeschiderea fabricii de unelte agricole. Fabrica de lanțuri din Timișoara, proprietatea fabricii de unelte agricole, a luat o hotărâre în care persistă. După câte suntem informați, aceasta intenționează să continue fabricarea uneltelor agricole la Timișoara. Foarte frumos. Dar ce se face în cazul acesta locuitorii din Rusca-Montană? Acestor oameni trebuie să li se dea posibilitatea de muncă în comună spre a-și câștiga existența.

Deci, interese de ordin vital pentru

2300 suflete, pledează pentru redeschiderea fabricii de unelte agricole din Rusca-Montană. Și dacă actualul proprietar nu vrea să o facă, trebuie căutată o altă soluție.

Noi propunem ca locuitorii să se asocieze într-o cooperativă care să ia în concesie fabrica și s'o redeschidă. Ar fi singura soluție bună. Și credem că nu greșeam dacă spunem că chiar și comuna să participe la formarea acestei asociații, înscriindu-se cu mai multe părți sociale.

Dar, indiferent care va fi formula, problema trebuie rezolvată, dat fiind că este vorba de existența unei comune întregi care nu merită actuala năspătuire.

ECONOMICE

Memoriul federației asociațiilor comerciale din ținutul Timiș în legătură cu legea speculei

Timișoara, 24. — Federația asociațiilor comerciale din ținutul Timiș a înaintat Excelenței sale d-lui rezident regal un memoriu, în egătură cu aplicarea legii pentru înfrânarea și reprimarea speculei ilicite.

Federația, enumerând inconveniențele acestei legi pentru comercianți, arată mai întâi insuficiența terenului de trei zile pentru etichetarea prețurilor și pentru celelalte conformări. Comercianții timișoreni văd abia după 2—3 zile Monitorul Oficial în care apar dispozițiile ce-i privesc. Așa fiind ei cer ca organele de control să procedeze la constatarea eventualelor contravenții numai după acordarea unui timp, suficient pentru conformare.

Mai departe, federația are ca beneficiu de 20 la sută, acordat comercianților cu amănuntul, să se acorde și comercianților cu ridicata, atunci când aceștia fac vânzări către consumatori, fiindcă în aceste cazuri, vânzând cantități mici, au și ei exact același cheltueli

de pachetaj, personal etc., ca și vânzătorii detailiști.

Memoriul se ocupă apoi de situația importatorilor, cari având permisele de import trebuie să-și calculeze și ei câte va procente beneficiul la marfă, dar aceste procente n'au de unde fi scoase în regimul noii legi a speculei, care vorbește numai de beneficiul detailiștilor și al angrosistului. Memoriul cere o rezolvare a acestei chestiuni din partea ministerului economiei naționale.

In continuare, memoriul se ocupă de mărfurile expuse stricăciunii, pentru cari legea nu prevede o marjă de calcul și de schimbarea prețurilor, pe cari legea nu le admite de cât „pentru motive bine determinate”, fără însă a indica aceste motive.

Federația, după ce arată că nu s'a înființat încă comisia ținutală prevăzută de lege, roagă pe Excelența Sa să facă ca punctul de vedere al federației să fie cunoscut de comisia permanentă a speculei din București, pentru a se veni cu modificările impuse de situație.

Actualitatea istoriografului bănățean, Nic. Tincu Velea

Intr'un recent articol din „Dacia”, d. C. Kudneanu, reactualiza personalitatea istoriografului bănățean Nic. Tincu Velea. În ultima sa lucrare asupra trecutului românilor timișoreni, d. Aurel Cosma junior, reproduce un larg citat din nemuritoare sa istorie relativ la protopopul Timișoarei Vasile Georgevici.

Deci, cartea lui Tincu Velea cu toate c'a fost scrisă înainte cu 80 de ani, prin vasta cultură a autorului ei care era un vizionar a rămas ca punct de plecare pentru oricine va încerca să lămurească unele chestiuni din trecutul întunecat al Banatului. Dar Tincu Velea nu numai că a scris istorie dar a și făcut istorie căci prin situația înaltă ce o ocupa în Vârșet el era amestecat în toate problemele cari frământau neamul românesc subjugat din acele vremuri eroice.

Și cu toate acestea în noianul de publicații — care de multe ori nu-și aveau rostul — de după război nu s'a găsit cineva care să cerceteze mai în de-aproape zbuciumările acestui iubitor de națiunea sa. Și ce mărețe au fost aceste lupte! Am aflat aceasta prin intermediul d-lui Ioan Dimitrie Suciu — tânărul cercetător de trecutul eroic și atât de puțin cunoscut al Banatului. Dânsul a avut norocul să descopere corespondența marelui istoriograf bănățean cu un alt mare om al Ardealului de altă dată, ziaristul, istoriograful și omul poetic George

Baritiu.

Am rămas uimit de diversitatea ideilor schimbate între acești doi oameni, în perioada anilor 1894—1864. Această corespondență este de-o importanță covârșitoare pentru cunoașterea trecutului bănățean din următoarele motive:

1. Aduce contribuțiuni noi asupra luptei de emancipare ierarhică a românilor bănățeni.
2. Dă date noi asupra felului cum a pătruns unirea cu Roma în Banat.
3. Starea culturală a Banatului între anii 1844—1867 se oglindește minunat în această corespondență.
4. Velea a trăit în Vârșet. Era deci natural să-l preocupe trecutul orașului său. De aceea în aceste scrisori aflăm date surprinzător de interesante asupra trecutului românesc al Vârșetului. Poate dacă la Conferința dela Paris am fi cunoscut aceste date aveam o șansă mult de-a câștiga Banatul întreg.
5. Nu aveam decât foarte puține date asupra lui înainte descoperirii acestor scrisori. Acum personalitatea lui e pusă într-o lumină nouă; tragedia luptei lui e arătată în toate amănunțele ei.

In sfârșit toate mișcărilor politice cu dedesupturile lor ale românilor ardeleni și bănățeni pline frământările atât de puțin cunoscute a anilor 1848—49 sunt cuprinse în această corespondență.

Deoarece în trecutul nostru nu am avut arhive nici cronicari, singurile documente cari pot aduce lumină sunt corespondențele. Cum atât Velea cât și Baritiu au fost printre conducătorii cei mai de frunte ai neamului nostru subjugat, se impune cât mai curând tipărirea acestei corespondențe, pentru ca țineretului de astăzi să ia pildă din sublimă luptă pentru ridicarea poporului român purtat de marii noștri înaintași.

Auzim că manuscrisul a fost prezentat spre tipărire Excelenței Sale d-lui dr. Alexandru Marta. Nu ne îndoim că Excelența Sa care a dat dovadă de o largă înțelegere pentru sprijinirea culturii bănățene va găsi și modalitatea de-a tipări această corespondență.

Eugen Grosșianu

Prin bună îngrijire am devenit sănătoasă:

D-na Rosina RITT, Timișoara IV., str. Brătianu No. 3: „Băile Neptun și bunul tratament m'au vindecat de vechea mea suferință. Recomand Băile Neptun din inimă tuturor bolnavilor de reumatism. Trebuie să mulțumim providenței, că ne face posibilă o completă vindecare în Timișoara.”

Dr. Venzmer: „Medicul, care trebuie să execute autopsia cadavrelor, observă de cele mai multe ori, că majoritatea organelor mortului se găsesc în întregime într-o stare viabilă și aptă de lucru. Unul sau celălalt organ prin surmenaj, poate și prin modul de traiu, fusese consumat înainte de timp și atrase întregul corp în pieire!”

Control medical oportun. — Consultație, băi vindicative și îngrijire corporală la

Băile Neptun, Timișoara

astfel se pot preveni asemenea catastrofe!

INFORMAȚIUNI

Istoricul zilei

— În 25 Septembrie 1559 moare Domnul Muntelel Mircea Ciobanul.

— În ziua de 25 Septembrie 1701 a fost dat protestul înaintat de Gavril Nagzegi care era însărcinatul Românilor, împotriva mirei românilor ortodoxi cu biserica romano-catolică. E de amintit că Nagzegi în urma acestui protest a fost internat.

— La 25 Septembrie 1843 pentru a treia oară în anul a fost o adunare a Românilor la Blaj, în care s'a cerut desființarea școlii, întocmirea unei gări naționale române și însurarea Transilvaniei în starea ei autonomă.

— În aceeași zi, 25 Septembrie 1848, împăratul Ferdinand emite și dădea manifest către popoarele imperiului său, prin care numește pe contele Lamberg comandant peste toate trupele din Ungaria.

— În 25 Septembrie 1883 s'a inaugurat Castelul Peleș în prezența Regelui Carol I și a Reginei Elisabeta.

— În 25 Septembrie 1912, Montenegro a declarat război Imperiului Otoman; războiul Balcanic a cuprins întreaga peninsulă.

— Cu ziua de 26 Septembrie 1699 datează Regulamentul dat de guvern pe seama bisericii române. E de amintit că acest regulamentul a fost dat cu scopul de a face pe Români să îmbrățișeze Calvinismul.

— În 26 Septembrie 1850 delegația celor două biserici, Sf. Nicolae și Adormirea din Brașov, înaintează Ministerului Instrucțiilor Austriei o cerere, prin care solicită aprobarea de a fi înființat la Brașov un Gimnaziu Român cu 4 clase și 6 profesori, care vor fi plătiți și întreținuți pe seama lor. Ministerul n'a găsit de cuviință să aprobe aceasta decât peste câțiva ani.

P. C. MILOȘ

— EXCELENȚA SA D. REZIDENT REGAL DR. ALEXANDRU MARTA A PLECAT LA BUCUREȘTI PENTRU A PARTICIPA LA FUNERALII. Excelența Sa d. rezident regal dr. Alexandru Marta a plecat Sâmbătă cu Simplonul dela amiază la București, pentru a participa la funeraliile naționale organizate de guvern în capitala țării și la Curtea de Argeș fostului președinte de consiliu. La funeralii participă toți rezidenții regali din țară.

— Un memoriu al muncitorilor dela U. D. R. D. senator Petre Mihăilă, în calitate de reprezentant al muncitorilor dela U. D. R., în numele acestora a întocmit un memoriu pe care l-a înaintat Ministerului Muncii. Prin acest memoriu se aduce la cunoștința Ministerului procedeu de soc. U. D. R., care continuă ca odată cu foaia de boală, să înmănușeze muncitorilor ce se îmbolnăvesc și previzul de concediere. Memoriul cere să se pună capăt acestui sistem ilegal. Deasemeni cere să se facă plata a 50% din salariu tuturor angajaților concentrați, așa cum prevedea legea. Lucru pe care Soc. U. D. R. l-a și înscris cu muncitorii dela Reșița, Bocșa-Română etc., nu și cu cei dela Anița.

— AZI, SERVICII DIVINE ÎN TOATE BISERICILE DIN TIMIȘOARA. Azi, Duminică, 24 Septembrie, toate bisericile de toate riturile din Timișoara vor oficia servicii divine pentru odihna sufletească a fostului prim-ministru al țării. Autoritățile participă la serviciul religios dela biserica gr. ort. română din Fabrică. Toți funcționarii publici, dela toate serviciile, vor veni la serviciul divin în uniforma de ceremonie a Frontului Renașterii Naționale. Funcționarii dela ținut, prefectură, primărie, finanțe, etc. se înconoează la ora 10 dimineață și pleacă la biserică încofonată, sub comanda d-lui col. N. Madanovic, comandant pe ținut al gărzilor Frontului Renașterii Naționale.

— Suspendarea înregistrării cererilor de import. Aflăm că Ministerul Economiei Naționale a suspendat până la 1 Octombrie înregistrarea cererilor de import a importatorilor.

— Un nou profesor la școala de notari. Profesorul de drept polițienesc d. comisar Dimitrie Santău, șeful biroului judiciar al poliției locale, licențiat în drept, n'a putut să primească postul la școala de notari, din cauza celorlalte ocupațiuni ale d-sale. Ex. Sa d. Rezident Regal dr. Alexandru Marta a numit în acest post pe d. șef comisar Andae Lupușiu, deasemeni licențiat în drept, încredințat acum cu agenda secretariatului chesturii de poliție.

— Liceul industrial de Construcții Civile și Edilitare din Timișoara face cunoscut că reinscrierile în clasele VI-a, VII-a, VIII-a și înscrierile pentru examenul de admitere în clasa V-a, pe primul rând până la 20 Septembrie a. c., în clasa V-a sunt variate 40 de locuri. Examenele de corigență se vor ține între 28—30 Septembrie a. c. Cursurile vor începe practice pe ziua de 10 Octombrie, iar teoretice pe ziua de 15 Octombrie a. c. Alte informații și prospecte la Direcțiunea Liceului, în Timișoara I., str. Spiru Haret Nr. 1 (Auto-Club).

— TELEGRAME DE CONDOLEANȚE. Ținutul Timiș, prefectura județului Timiș-Torontal și primăria municipiului Timișoara au expedit Președinției Consiliului de Miniștri telegramme de condoleanțe cu ocazia mișelului asasinat al cărui victimă a căzut primul sfetnic al Tronului.

— Conferința șefilor de servicii dela ținut. Sâmbătă dimineața a avut loc, la rezidența regală a ținutului Timiș, obișnuita conferință săptămânală a șefilor de servicii dela ținut. S'a constatat cu satisfacție că lucrările luate în planul de lucru și în buget, merg normal. Încasările ținutului însă, după cum am mai arătat și altădată, mai lasă încă de dorit. Ținutul a fost asigurat însă, de d. Inspector general financiar Victor Tăranu, că s'au dat dispozițiuni organelor fiscale să depună toate diligențele ca încasările ținutului să meargă paralel cu încasările statului, așa încât se va face tot ceea ce se poate face în împrejurările de azi ca ținutul să nu fie în suferință din cauza lipsei de încasări.

— Starea civilă. — Născuți: Valter Neuhausz, Petru Ordög, Vasile Crăciun, Arpad Kamenik.

Morți: Reghina Hallelbacka 75 ani, Maria Seibert 80 ani, Paulina Seilor.

Căsătorii: Viorel Jurj cu Aurelia Simandan, Sofronie Mârșiu cu Maria Cochala, Pavel Sarközi cu Margareta Szöke, Trifu Jivan cu Sidonia Blidariu, Ioan Herliscka cu Ana Georgevici, Iacob Agnesz cu Elisabeta Prem, Dimitrie Mihailovici cu Florița Ardelean, Ioan Engelmann cu Maria M. Szabo, Ioșif Zaimberci cu Elisabeta Pez, Ioan Maurer cu Herta Köhler, Gheorghe Ianc cu Maria Stiopru, Petru Vuici cu Ecaterina Mezin, Ioan Pasou cu Ana Laza și Avram Albis cu Ana Mermetea.

— Înscrierile la Școala de ucenici pe anul școlar 1939/40, au început și se vor face până la sfârșitul lunii Septembrie 1939, zilnic, între orele 8—12 și 16—19, în localul noului Cămin de ucenici, din Cetate. Cursurile profesionale pentru ucenici și ucenice fiind obligatorii, se atrage atenția patronilor că sunt obligați să-și înscrie ucenicele la școală, în caz contrar vor fi amendati conform dispozițiilor legii pentru pregătirea profesională și exercitarea meseriilor. Ucenicele rămase corigente la sfârșitul anului școlar 1938/39 se vor prezenta la examenul de corigență în ziua de 25 Septembrie 1939 ora 9 dimineața în localul noului Cămin de ucenici din Cetate, Bul. Regina Maria.

Industriașii români cer introducerea unui regim economic de război

București, 24 (SIR.) — Uniunea generală a industriașilor din România „Ugir” a întocmit un proiect, pe care l-a înaintat ministerului economiei naționale pentru introducerea unui „regim economic de război.”

Ținându-se seamă de interesele apărării naționale și nevoile economiei particulare, realizând următoarele:

— Intensificarea actualului producțiuni și punerea în funcțiune a întreprinderilor

cu o activitate suspendată.

Măsuri de economie cu privire la materiile prime pentru asigurarea unei activități îndelungate cu actualele stocuri ce stau la dispoziție,

Satisfacerea nevoilor apărării naționale, chiar în detrimentul consumului particular.

Impunerea obligațiunii de a se aduna și întrebuința toate rămășițele și produsele vechi.

Italia ar vrea să constituie un bloc neutru în Răsărit

Londra, 24 (Rador). — „Daily Express” anunță din Istanbul, că spre a dovedi intențiile lor pașnice la Ankara, Italienii retrag din insulele Dodecanezului toate efectivele, care întrec numărul trupelor în garnizoană în timp de pace. Ziarul insistă asupra înscrisăturii ace-

stel concesiuni și adaugă că Italia ar proiecta constituirea unui bloc neutru în Răsărit și în acest scop face eforturi pentru ca să dispară înainte orice suspiciune față de Roma, în regiunile de război.

Candidații reușiți la tezele scrise ale examenelor de bacalaureat din Timișoara

Timișoara, 24. — În urma examenului scriptic de bacalaureat, a fost admisi la examenul oral următorii candidați, pe școli:

Dela liceul „General Dragaina” din Oravița, din 13 candidați, toți.

Dela liceul „Cornolan Brediceanu” din Lugoj, din 12 candidați, toți.

Dela școala militară din Timișoara, din 19 candidați, toți.

Dela liceul de fete „Carmen Sylva”, din Timișoara, din 13 candidați, toate.

Dela liceul de fete „Notre Dame” din Timișoara, din 11 candidați, toate.

Dela liceul „Banașia” din Timișoara, din 15 candidați, toți.

Dela liceul piarist din Timișoara, din 15 candidați, toți.

Dela liceul israelit din Timișoara, din 7 candidați, toți.

Dela liceul german de stat din Timișoara, din 7 candidați, toți.

Dela liceul „C. Diaconovici-Loga” din Timișoara, din 16 candidați, toți.

De asemenea, cei 4 candidați, înscriși

prin Inspectoratul școlar al ținutului Timiș, au reușit toți.

Știri școlare

— Peste câteva zile va apare în Monitorul Oficial tabloul posturilor vacante de maestri și maestre la Școlile primare din Ținutul Timiș.

— Rezultatul examenelor de capacitate al maestrilor și maestrelor dir. învățământului primar, terminate în 16 l. c. se va publica în curând în Monitorul Oficial.

— La Inspectoratul Școlar al Ținutului Timiș, o comisie compusă din următorii domni Inspector școlar Pavel Jumanca, Stan, Lud. Cioban, Botică și dr. Kreuter, Inspector general pentru minorități, — au întocmit tabloul numirilor suplimentarilor la școlile primare de stat cu limba de predare germană și maghiară, care tablou urmează să fie supus spre aprobare Excelenței Sale d-lui Rezident Regal. — În Ținutul Timiș au fost propuși pentru numire 21 învățători și 14 învățătoare, minoritari.

— Inspectoratul Școlar primar, lucrează la completarea locurilor devenite vacante în urma concediilor de boală pensionării sau neprezentării la post, urmând a fi numiți învățătorii suplimentari seria II-a.

Infanteria germană, protejată de care de asalt, caută să cucerească strada cu strădă perifericilor Varșoviei

ULTIMA ORA

Situația pe frontul de Vest

văzută de comunicatul oficial francez

Paris, 24 (Rador). — Redactorul militar al agenției „Havas” comentează astfel situația militară:

După o săptămână de liniște pe întregul front francez, dintre Rin și Moseila, sfârșitul zilei de ieri și noaptea care a urmat au fost caracterizate printr-o intensificare a activității trupelor germane.

Pe tot frontul și îndeosebi în vasta zonă ce se întinde între cursul mijlociu al râului Saar și Rin a fost o deslănțuire de mici acțiuni locale, de patrulare puternice de bombardamente cu artilerie, mai susținute au fost contra pozițiilor franceze. S'a dat chiar și un mic atac în toată regula, îndreptat contra unei pădurici din sectorul Blies, la răsărit de Saar. Acest atac a pus în mișcare din partea germanilor efectivul unui batalion care a intervenit în eşaloane. Dar adversarul a arătat o tenacitate deosebită în atacul său, fiind de mai multe ori din pozițiile sale pentru a porni la asalt. De fiecare dată însă, grupele de asalt au fost ținute la pământ de artileria și armele automate franceze.

Pe de altă parte se cuvine să notăm că această nouă agresivitate a trupelor germane s'a exercitat în sectoare în care până acum lipsa de activitate fusese aproape completă de ambele părți.

Cum este cazul regiunii situate la sud-est de Zweibrücken, unde dela începutul războiului n'a fost schițată nici o acțiune.

Cele două sectoare în care comunicatul de astăzi semnalează o activitate din partea trupelor germane, sunt despărțite prin regiuni muntoase a Vosgilor mici, ale căror grupuri împădurite se prelungesc spre Germania, prin masivul Haardt.

Această regiune a frontului este aceea în care liniile fortificate, atât franceze cât și germane sunt mai apropiate una de alta. Aici avansurile respective sunt despărțite numai prin cursul râulețului Lauter, care forma linia de frontieră.

Noua activitate a trupelor germane coincide cu prezența pe frontul de vest a d-lui Hitler și a generalismului german Von Brautisch.

Comunicatul german

Pe frontul de Vest activitate slabă

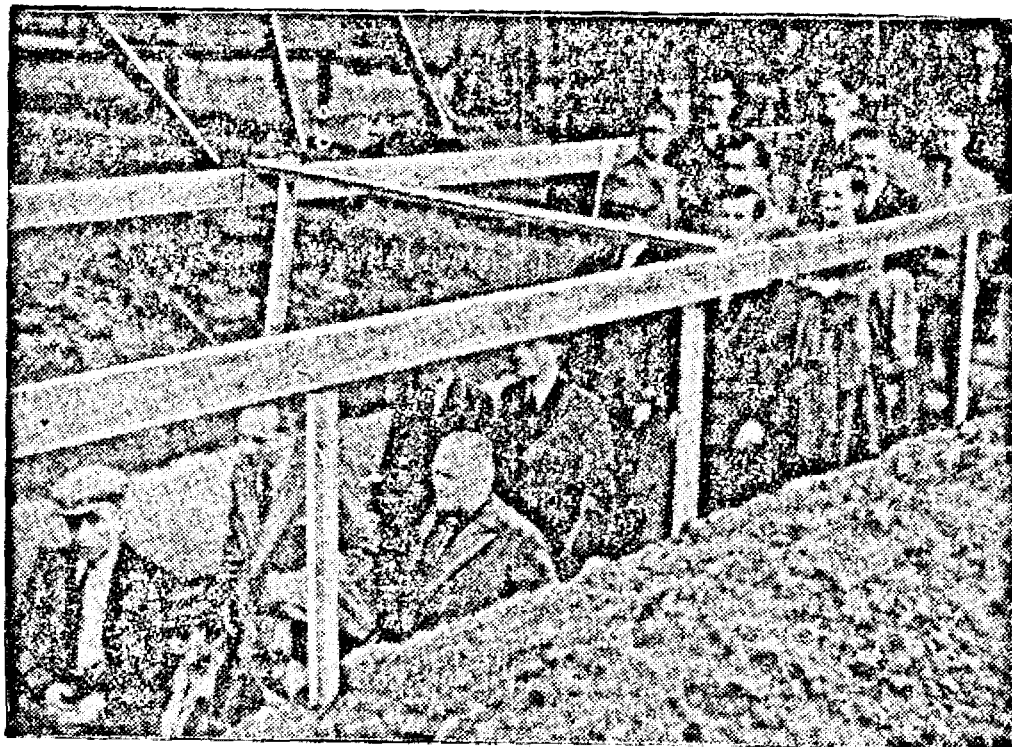
Berlin, 24 (Rador). — Agenția D. N. B. transmite următorul comunicat oficial al înaltului comandament al armatei germane:

Lembergul s'a predat ieri trupelor germane, care începuseră deja să se retragă. Au fost începute conversații cu comandamentul rusesc, în vederea remiterii orașului în mâinile trupelor sovietice, aflate la Răsărit de Lemberg.

În cursul operațiunilor de curățire efectuate în regiunea râului Bzura, în ziua de 21 Septembrie a fost făcut prizonier generalul Bortnovski, comandantul șef al trupelor polone din Coridor,

împreună cu statul său major. După lupte violente date contra unui adversar care se apăra cu îndârjire, germanii au reușit să treacă ieri peste șoseaua care merge dealungul Vistulei, pe partea de Sud a fluviului, între Varșovia și Modlin. Aceste două orașe sunt acum izolate. S'au luat mai multe mii de prizonieri.

Pe frontul de Vest slabă activitate de artilerie în mai multe puncte. În apropiere de Saarbrücken, un avion francez a fost silit de artileria antiaeriană germană să aterizeze. Membrii echipajului au fost făcuți prizonieri. Un avion german a căzut într-o luptă aeriană.

Atmosferă de război în Londra: cu ocazia unei alarme, populația civilă se retrage în adăposturile subterane

Politica Italiei nu se schimbă

Discursul Ducelui Mussolini la Bologna

Roma, 24 (Rador). — Primind pe conducătorii fasciști din Polonia, Mussolini a rostit o cuvântare spunând între altele: Ne întâlnim aici într'un moment furtunos, care pune din nou în joc nu numai harta Europei, ci și aceea a altor continente.

Nimic mai firesc, ca aceste evenimente mari și repercusiunile lor să fi provocat și printre noi emoție. O anumită drojdie omenească, foarte mică dar extrem de rea, care numai trăia decât în colțurile cele mai întunecoase a profitat de aceste stări de spirit particulare și lesne de înțeles. Această drojdie a pus în circulație anumite svonuri, dintre cele mai ridicole, dintre care unele mă priveau personal. Fenomenul era destinat să aibe repede un sfârșit, fără dramatizarea lucrurilor, deoarece nu merita cătuși de puțin. Concluzia care trebuie trasă din toate acestea, se rezumă într'un cuvânt: Curățirea mîilor de colțuri unde resturi masonice, evrei și amei ai străinilor, făcând parte dintre dușmanii fascismului, recurgând uneori la mimetism. Nu vom îngădui nimănui să dăuneze sănătatea fizică și morală a poporului italian, care știe că nu trebuie turburat pilotul, mai ales atunci când este angajat într'o navigație furtunoasă și nici să-și se ceară în fiecare clipă știri asupra parcursului. Dacă și atunci când voi apare în balconul palatului Venetia și voiu convoca poporul întregii Italiei,

nu va fi spre a-i zugrăvi situația, ci să a anunța, așa cum s'a întâmplat la Octomvrie 1935 hotărâri, având însemnătatea istorică. Acum nu este cazul.

Politica noastră a fost dată în decarația dela 1 Septembrie și nu este nici un motiv s'o schimbăm. Ea răspunde intereselor noastre naționale, acordurilor și pactelor noastre politice, precum și dorinței tuturor popoarelor, incluziv poporul german, de a localiza conflictul. De altfel Polonia fiind lichidată, Europa nu este realmente în război. Masele armate nu s'au întâlnit încă. Ciocnirea poate fi evitată, dacă se va înțelege că voi să se mențină, sau și mai rău, să reconstituie poziții pe care istoria și dinamismul natural al popoarelor lor condamnă, este o iluzie zadarnică.

Desigur, guvernele dela Paris și Londra, dintr'o înțeleasă intenție de a a lărgi conflictul, n'au reacționat până acum în fața faptului împlinit al Sovietelor, dar acționând astfel ele și-au compromis justificarea morală de a ținde la revocarea faptului împlinit al Germaniei.

În situația de azi, plină de numeroase necunoscute, un cuvânt de ordine s'a răspândit spontan în masele autentice italiene, de a se pregăti militărește pentru a face față oricărei eventualități de a lucra vigilent în tăcere. Iată stihii fascismului. El trebuie să fie și este al poporului italian.

Comunicatele oficiale francez și englez

PARIS, 24. (Rador.) — Comunicatul oficial francez din seara zilei de 22 Septembrie: „Zi calmă pe întregul front. Forțele maritime continuă să asigure în mod eficace protecția convoaielor noastre și urmărirea submarinelor inamice.

LONDRA, 24. (Rador.) — Comunicatul oficial al aviației britanice din Franța: Aviația engleză a doborât în Franța un avion german de luptă.

PARIS, 14. (Rador.) — Comunicatul oficial francez de Sâmbătă dimineața: Spre sfârșitul după amiezii de ieri, mai multe încercări ale inamicului împotriva pozițiilor pe care le cucerisem la răsărit de Sarre, au fost respinse.

În cursul nopții a domnit o mare activitate pe front îndeosebi între Sarre, regiunea din sud-est a celor două poduri și Lauter.

Avocatul Ion Herghețiu, complice al asasinilor trădători, e căutat de poliție

Publicul e rugat să-l denunțe

București, 24 (SIR). — CIRCULARA DIRECȚIUNII GENERALE A POLIȚIILOR:

DIN DECLARAȚIILE ASASINILOR PRIMULUI MINISTRU ARMAND CALINESCU, REIEȘIND ÎN MOD VADIT, PE LANGĂ ALȚII ȘI COMPLICITATEA AVOCATULUI HERGHETIU ION, EVADAT DIN SPITALUL BRAȘOV, RUGĂM PE TOȚI CETĂȚENII IUBITORI DE ȚARĂ, CARI ȘTIU DE ROSTUL LUI, SĂ COMUNICE IMEDIAT POLIȚIILOR SAU JANDARMERIEI LOCUL UNDE SE GĂSEȘTE, FĂCÂNDU-SE ÎN ACELAȘI TIMP CUNOSCUT CĂ GAZDELE PASIBILE DE APLICAREA ART. 284 COD PENAL REGELE CAROL 2,

SUB INVINUIREA DE FOLOSIRE LA CRIMA.

Reluarea relațiilor diplomatice ungaro-sovietice

BUDAPESTA, 24. (Rador.) — Se anunță oficial, că au fost reluate relațiile diplomatice directe între Ungaria și Uniunea Sovietelor. D. Kristoffy, fost consilier la legatura ungară din Varșovia a fost numit în post de ministru al Ungariei la Moscova. Guvernul sovietic și-a dat acordul pentru această numire.